

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful Român este Duminecă și Joi, la fie care două săptămâni cu adaosul Poștăriei. — Prenumeratiunea se face în Sibiu la espediția foiei, preafară la c. r. poște cu bani gați prin scrisori francate, adresate către espediția. Prețul prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 44.

ANULU XXV.

Sibiu 5/17 Iunie 1877.

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumătate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antăia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Tiarulu la Dunare.

(Capetu).

„Ni se pare ca atitudinea cea rece a Angliei din tempulu din urma nu este de a se deduce din consideratiunea, ca resbelulu actualu este putienu periculosu pentru Pôrta, ci din alta consideratiune si adeca, ca Turciei nu i se mai pôte ajuta. La convingerea acést'a ajungu, incetu cu incetulu, si cei mai credinciosi — sa ne fia permisu cuvântulu — otomanomani. N'amu luat noi numai ieri notitia de unu articulu din „N. fr. Pr.“, care arunca, jumetate de necasu, jumetate de durere, asupra vechiloru amici din Turci'a tota vin'a nenorocirei lor. Pentru noi a fostu acést'a o surprindere placuta: noue ni s'a infatisiatu lucrulu tocm'a cá si cându unu sotiu intr'o lunga caletoria, in cupeu lângă noi, 'si ia aventulu de a scí vorbi numai intr'o limba straina, pre cându dintr'odata isbucnesce nemtiésc'a curata cum o scimu noi: asiá vorbimu si noi, asiá puteamu noi conversá de multu.

„Positiunea Angliei inca nu e nimic'a mai putienu decâtu clarificata. Comunicámu la altu locu cuprinsulu actelor, din care se vede atitudinea Angliei in cestiunea canalului de Suez inca cu trei septamâni inainte, fatia cu pârtile beligerante. Fâra de a intrá in deductiuni conforme dreptului gintelor, cari suntu in legatura cu situatiunea celui mai importantu drumu maritimu, afara de Oceanu, si refusându mai nainte cu recéla initierea unei intielegeri internatiunale, Angli'a declara din parte-si de neconvenabila cu pastrarea mai departe a neutralitátei ei passive, ori ce incercare de a impedeá navigatiunea pe canalulu de Suez séu transformarea lui in teatru de operatiuni resbelice. Inse din acte nu se pôte vedé nici o securitate aprosimativa ce pasi are de cugetu sa faca pentru a „nu suferi“ indicatele conturbári a le „comerciulu universalu.“ Contrastulu unei neutralitáti „passive“ conformu dreptului gintelor nu este de lipsa sa fia resbelulu, celu putienu nu pôte fi consideratu de o stare de ostilitate in genere. Neutralitatea „armata“ are mai de aproape numai scopulu aperiári de amestecu in adeveratele séu imaginatele drepturi ale neutralilor si presupunemu ca Angli'a voiesce a se margini numai la apararea acestor'a, la punctulu care o atinge mai de aproape. Dara precum aru fi cu putintia eventualmente acést'a marginire numai cu invoierea tacita a beligerantiloru, cátra cari este indreptata apararea, totu asiá aru puté provocá singur'a declarare incurcaturu seriose, déca Russi'a nu voiesce sa le incungiare. Acést'a argumentare materiala a pásirei englezesci nu se pôte disputá. Inca nu se scie, déca contele Siuvaloff este purtatorulu negociáriloru, cari deschidu perspectiv'a la o regulare formala a acestor'u afaceri. Sosirea tiarului la Ploiesci va accelará, la tota intemplantarea, cu inceperea atacului asupr'a aripei drepte a Dunarei, si procesulu diplomaticu, care va marcá mai apriatu interesele singulare ale staturiloru europene ce se voru ivi din incurcaturile aceste. La nici o intemplantare, nu Angli'a va fi, carea sa incline a trece cu vederea necsulu acést'a si parerea oficiósa a regimului rusescu, impartasita in editiunea de

sér'a, dovedesce cáta silintia se pune in Petersburg a nu conturbá „circuli“ englezesci.“

Reproducendu acestu articulu credemu ca amu pusu pe publiculu nostru in positiune de a apretia variantele faime despre intrevenirea Angliei in favórea turciloru. Angli'a cu vederea ei practice si pâna la unu gradu interesate de egoismulu ei propriu, departe de a se gândi la turci se gândesce numai la sine. Si déca din incurcaturile orientali s'aru nasce unu conflictu intre dens'a si Russi'a, acél'a de siguru nu se va nasce de dragulu turciloru, ci numai pentru asigurarea intereselor ei comerciale si pentru de a remané dómna preste oceanuri si mări, drumurile naturali a le comerciului estinsu, cum este alu Angliei.

Teatrulu resbelului.

4 Iunie.

Paus'a pe teatrulu resbelului din Europ'a se continua. Numai Munte-negrenii suntu cari aducu óre-care variatiune in monotoni'a neintemplanturiloru. Foile turcofile au inregistratu multe invingeri turcesci asupr'a munte-negreniloru, pasulu dela Dug'a inse este totu in mâinile acestor'u din urma si fortaréti'a Nicsici inca totu e incungiarata de munte-negreni. — Din Asi'a nici o scire.

Dupa o corespundintia din Parisu a lui „Orient“, diurnalu francesu din Bucuresci ducele Decazes, ministrulu de esterne alu Franciei, aru fi dispusu a recunósce independintia Romaniei.

Revista diurnalistica.

Regimulu cislaitanicu a inceputu sa pasiesca in contr'a manifestatiuniloru cehiloru simpatice armelor rusesci. La acést'a se afla indemnatu „Ruskiy Mir“, o fóia rusésca fórté insemnata, a face urmatórele observári: „Tóte adresele primite pâna astadi dela orasiele boheme, dela studentii scóleloru inalte din Prag'a, dela comunele rurali, cercuri si corporatiuni nu contienu nimic'a alta, decâtu multiamit'a cea mai profunda fatia cu natiunea rusésca si Tiarulu. In bisericile boeme se celebráza servitiuri pentru noróculu armelor rusesci si pentru eliberarea cátu mai grabnica a nefericitiloru frati sudu-slavi de sub jugulu inimiciloru crestinatátei. Ici colea aceste servitiuri bisericesci suntu petrecute cu cea mai mare pompa si acést'a vedi bine nu place stapanitoriloru germano-austriaci! Intielegemu, precum amu intielesu si mainainte, ca ovatiunile, demonstratiunile si banche-turile magiariloru in onórea softaleloru inca nu au pututu placé slaviloru austriaci. Déca insa regimulu germano-magiaru a permis, cá sa i se prezenteze lui Abdul Kerim pasi'a o sabia de onóre; déca elu a suferitu, cá softalele turcesci sa petréca dóue septamâni in Pest'a; déca deputatii dietali magiari si alti „patrioti“ au tîenutu in dieta di de di cuvântári ostile, ba vatamatóre, contr'a Russiei; déca se permitea, cá cete intregi de magiari sa dea espressionu entusiasmului loru turcofilu in modulu celu mai demonstrativu si déca in fine insusi contele Andrassy a tîenutu de bine si de lipsa a-si dá in privint'a acést'a

parerea sea si a aflatu aceste simpatii a fratiloru fatia de fratii pe deplinu firesci si legale, repetimu, atunci rigurositatea procurorului intrebuintata in contr'a diurnalisticii din Prag'a ni se pare inesplicabila.

Dicemu mai multu. A devenitu fapta, ca in otelulu „La vulturulu negru“ din Pest'a se verbuéza in modu secretu voluntari pentru armat'a turcesca(?). Unu comitetu secretu dirigéza intreprinderea acést'a si toti cáti se inroléza primescu arme, haine, bani si se espedéza de locu in Turci'a. Au dóra procurorulu pestanu n'a aflatu nimic'a despre tóte acestea?“

Diurnalistic'a magiara iér' despre români si armat'a Romaniei.

Sibiu 3 Iunie v.

(♯) In resbelulu ce-lu avuse Turci'a cu Serbi'a in anulu trecut, cetitorii foiei nóstre 'si voru aduce aminte, cum unele diurnale slavofile atribuiaru invingerea turcesca asupr'a armatei serbiane, adeca batai'a ce o capetá generalulu Cernaieff dela Kerim-pasi'a la Djunis acelei circumstantie: ca soldatii de natiunalitate români, incetati-niti in Serbi'a si inrolati la corpulu armatei comandantului Cernaieff, au fostu lasi, fricosi si nefideli; cum acei'a au aruncatu armele si resistandu comandai de a cooperá eroicescu cu soldatii serbi, au causat ce mai mare confusiune si disolutiune in operatiunea strategica, si alte scornituri sárbede, la cari românulu pururea e espusu din partea strainului.

Diurnalele nóstre române si-au facutu la tempulu seu reflexiunile obiective asupr'a soldatiloru români din armat'a Serbiei de sub comand'a lui Cernaieff; dar' cine nu-si va aduce aminte, cum diurnalele magiare „Hon“, „Ellenör“, „Pesti Napló“, „Nemzeti Hirlap“ din Budapest'a, pâna si „Kelet“ din Clusiu, in estasulu loru pentru invingerea armelor turcesci si in esaltatiunea poftei de aliantia cu Romani'a constr'a invasiunei rusesci, — cu tota ostentatiunea se pusera a face pe defensorii soldatiloru români si preste totu a-si umplea colónele cu laude despre armat'a Romaniei descriindu — si presentandu-o cá brava si eroica, bine organizata si disciplinata.

Atunci asiá erá insufletita opiniunea publica magiara. O aliantia si cooperatiune cu romanimea erá atunci binevenita. De aceea foile magiare, cari suntu inimice romanimei din Ungari'a, curtisau si lingusiau in frase seducatórie pre romanimea afara din Ungari'a. Védiendu inse ca românii din Romani'a apretiuescu mai multu faptele decâtu frasele, — totu aceasi diurnalistica imprósca cu cele mai triviali espectoratiuni atátu pre românii cei dincóci precum si pre fratii nostri de dincolo de Carpati.

Pâna ce nu erá inca decisa definitivu, ci numai amenintia intrarea rusiloru in Romani'a si declararea de resbelu Turciei, diurnalistic'a magiara turcofila ne guguliá cu numirea de compatrioti si frati de o sórte (A román hónpolgárok és testvérek egysorsuak) pe ostasii români ii laudá pâna la ceriu cá pe nisce bravi eroi (hős-vitézek); iér' despre Romani'a nu aflau cuvinte destulu de magulitórie, de-si cu cáti-va ani mai nainte o persiflau totu cam in modulu si manier'a esperiata in tem-

pulu mai recinte, adeca atunci cându se putea ceti in „Hon“ caracteristic'a descriere despre situatiunea Romaniei despre murdările poporului si ale ostirei române pe care „foiletonistulu“ disertatoru o dimicá numai cu unu despartimentu de „magyar-huszárok“, — adeca cavaleria ungerésca.

De cându inse Romani'a incheia cunoscut'a „conventiune“ si asiá dicendu se aliá formalmente cu Russi'a; apoi mai vertosu de cându dechiará Turciei si resbelu in care dejá armat'a ei propria — romána fu ingagiata cu succesu si in fine de cându Romani'a din indurarea si cu ajutoriulu lui Ddieu — se proclamá independenta; ér' noi de dincóci cá frati de unu sânge o felicitámu si i sucurgemu intru ajutoriu cu contribuiuri benevole de bani, scame, si alte obiecte spre alinarea cumplitoru dureri ale ránitiloru si ajutoriulu familielor remase dupa cei caduti in lupt'a gloriósa, cu unu cuventu: de cându romanimea face, ce trebe sa faca pentru libertatea si esistintia sea, — de atunci diurnalistic'a magiara eata ce tonu a luat, despre si asupr'a Romanimei:

Noi românii de dincóci nu suntemu mai multu cei pâna anu, adeca compatrioti si frati (román honpolgárok és testvérek) ci suntemu numiti in fruntea diurnaleloru magiare cu epitetele de „Oláhok, Rumuny, Motzok, Pulitzka — nép etc. ér' fratii nostri de preste carpati suntu inferati cu epitetetele: de „hütlen gyáva és perfid nép“ precum ocasionalmente amu aretatu si la altu locu si precum famosulu turcofilu de „Pesti Napló“ in nr. 144 de de Sambata 9 Iunie, intr'o corespundintia a sea din „Turnulu-Severinu“ ér' nu afla cuvinte destulu de urite, si triviali asupr'a decadintiei armatei române; pe carea o presinta lectoriloru gola, flamenda, neglesa si lipsita de tóte celea, mai si de neevitabilele alimentatiuni.

Reportorulu acést'a mai are fruntea a afirmá si principalii lui turcofilu dela „Pesti Naplo“ firesce se grabira a buciná in fóia loru, ca neajunsurile aceste ale ostasilor români, menagiulu reu, pânea neconsumabila, fric'a (!) si indispusetiunea fecioriloru (legények) suntu cualificate de a blamá pre Domnitorulu Carolu si a-lu compromite inaintea colosului seu aliatu Protectoru Alessandru, dela care astépta cu mare sete corón'a de Rege a Romaniei libere si priu fortia si perfidia proclamata dejá de „independenta“.

Adaugé apoi „corespundintele specialu“ din Turnulu-Severinu si scornitur'a, ca despre tóte aceste defecte ale ostasilor români, chiaru unu oficiuru din óstea romána i s'aru fi vaieratu amaru, — alu cáru'a esterioru inca aretá delabare si decadintia démna de compatimitu (!)“

Unu altu corespundinte turcofilu din Orsiová in „Pesti Napló“ Nr 146 de luni 11 Iunie a. c. repórta despre cele esperiate acolo si eata cum se pronuncia despre armat'a Romaniei in limba sea propria: „Az oláh hadseregét senki sem tekintheti komoly szásznyfedezetnek, a mi nagy baj az oroszokra nézve“. Va se dica romanesc: „Armat'a romána nime nu o pôte considerá de aripa scutitória serioasa ceea ce pentru rusi e mare pacoste.“ Mai la finea corespundintiei adaugé: (Hunyad-megyé környékén oláhországi szökött katonából álló apró „rabló“ csapat je-

lent meg"). In părțile Unedórei s'au ivitu trupa de **talhari** compusa din soldati fugiti din armat'a Romaniei! Minunatu si siarmantu!

Ce se mai putem dice noi la aceste miserabilități diurnalistice ale turcofililor, cari astadi 'ti caculéza si te lauda, ér' mâne te persifléza; si ei credu ca prin aceste bârfele facu servitie bune fratiloru lor semilunatici, turciloru!

Dela sinodulu archidiececanu.

Siedint'a a XI din 13/25 Aprile.

(Urmare din Nr. 39).

Urméza raportulu comisiunei organizatóre.

Raportorulu A. Trombitasiu presenta mai întâiu proiectulu de lege pentru incompatibilitatea oficiilor invetiatoresci si profesorale, asternutu de consistoriu in urm'a insarcinârei primite in sesiunea trecuta. Comisiunea recomanda luarea in desbatere generala a acestui proiectu.

Se primesce in generalu de basa. Trecendu apoi la desbaterea speciala, raportorulu la § 1 propune a se dice in locu de „oficiu sistemisatu séu beneficiatu“ simplu: „publicu salarisatu.“ Dupa o scurta desbatere se primesce textulu propusu de comisiune cu amendamentul facutu de Dr. Pacurariu: „cu care aru stá in vr'o colisiune.“

§ 2 se primesce neschimbatu.

La § 3 comisiunea propune la al. a) adausulu „cu exceptiunea oficiului de profesor séu invetiatoriu, încátu nu sta in colisiune cu oficiulu seu propriu“. Se primesce. P. c. se recomanda spre stergere. Se primesce. La p. d. recomanda comisiunea a se dice in locu de „pe tempulu prelegerilor“, „sub decursulu anului“. Aretându dep. Hodosiu si Mihaltianu ca prin acésta stilizare s'aru oprí invetiatoriloru si darea de instructiune privata, ceea ce aru fi o dispositiune prea aspra, sinodulu primesce textulu proiectului cu stergerea cuvintelor „in cancelarii.“ P. e. se primesce neschimbatu.

La § 4 comisiunea propune primirea p. a. b. si c. dupa textulu proiectului; iér' din p. d. sa se elimineze cuvintele: „cu referada ordinara“; de asemena din p. e. sa se stérgea cuvintele „séu defensoru alu legiloru.“

Dupa o scurta desbatere se primescu modificările propuse de comisiune.

§ 5 comisiunea propune a se sterge. Se primesce.

La § 6 dep. Cosm'a propune a se dice „se pune in lucrare, cându se va pune in lucrare regulamentul seminarialu.“

Dep. Diamandi arata ca nu se refera numai la seminaru legea proiectata ci si la scólele celelalte poporale si medie.

Dr. Pacurariu nu afla motivulu pentru ce s'a disu ca legea din cestiune intra in vigóre cu 1 Septembrie a. c. Fatia de scólele poporale spriginesce textulu, sa se adauga inse ca: fatia de seminarulu archidiececanu va intra atunci in vigóre, cându se va introduce si pune in lucrare regulamentul seminarialu.

Archim. Pope'a combate astfelu de restrictiuni in o lege generala.

Hanni'a e pentru propunerea lui Pacurariu, cu deosebire din cauza ca densulu nu scie ce influinta va avea acésta lege asupr'a acelor, cari de 30 ani au fostu in officii la seminaru si pre cari „acum ii dati afara.“ — In urm'a acestoru observári se incinge o desbatere mai lunga asupr'a propunerei lui Pacurariu, in contr'a cărei'a vorbesce dep. Diamandi, care desfasura, ca nime nu are de cugetu a face cuiva nedreptate, dar' nici privilegii pentru nime nu are sa faca sinodulu. Déca dlu Hanni'a a facutu servitiu institutului, sinodulu i le va recompensá dupa o cheia drépta. Din considerare cátra o singura persóna, nu se póte

impedecá facerea unei reforme in intrég'a provincia metropolitana.

Dupa o replica a lui Pacurariu, care inse nu aduce argumente nóue pentru propunerea sea, se pune propunerea la votu si se primesce § 6 cu amendamentul lui Pacurariu.

§ 7 se primesce neschimbatu.

Proiectulu acest'a privindu-se de cetitu a trei'a óra sinodulu 'lu declara de lege deobligatóre pentru archidiececa.

Presidiulu pune la ordine proiectulu pentru seminarulu teologicu si pedagogicu „Andreianu“ alu archidiecesei ortodoxe române din Transilvani'a. Raportorulu A. Trombitasiu.

La propunerea lui Hodosiu, considerându-se proiectulu de cetitu, se primesce in desbatere generala si se trece indata la desbatere in specialu.

Introducerea si §§ 1—6 se primescu neschimbati, cu adausulu dep. Cosm'a cá in §§ 4—6 p. 8 in locu de „cântu“ sa se dica „musica vocala si instrumentala.“

§ 7—13 se primescu dupa textulu proiectului. La § 14 al. 2 comisiunea propune cá dupa cuvintele: „unu vicebibliotecariu dupa a sea buna socotintia“ sa se adauga: si sub propri'a sea responsabilitate.“ Se primesce.

§§ 15, 16 se primescu neschimbati. La § 17 se ficséza terminulu asternerei cereriloru de primire cu 1 Augustu. §§ 18—22 se primescu neschimbati. § 23 se primesce cu adausulu: nu póte frecuentá... cá ascultatoriu ordinariu... §§ 24—33 se primescu neschimbati. La § 34 se ficséza taes'a pentru esamenele de repetitiune cu „1 fl. in favorulu bibliotecéi.“ § 35 se primesce cu stergerea rendului din urma: „din care...“

§ 36—38 se primesce cá in textulu proiectului cu inlocuirea cuvintului séu dupa absolvire... cu „iér'“ dupa etc. §§ 39—46 se primescu neschimbati. § 47 se primesce cu corectur'a: deschisu recursulu“ si cu omiterea cuvintelor din urma: „cu atátu mai putienu...“ §§ 48—52 se primescu neschimbati.

In loculu § 55 se primesce urmatórea stilizare:

„Incátu privesce incompatibilitatea oficiiloru profesorale, cu alte officii, acést'a se hotaresce prin legea speciala despre incompatibilitate. Nici unu profesore ordinariu nu se póte ocupá si cu alte officii salarisate.“

La § 56 se propunu urmatórele schimbári:

„Saliariulu profesoriloru se statorcesce: a) pentru cei ordinari, definitivi 1000 fl.; pentru cei ordinari, provisorii 800 fl.; bani de quartiru celoru ordinari, definitivi 200, celoru ordinari, provisorii 150 fl.; b) profesorului de musica vocala si cântu 800 fl.; c) totu la 5 ani de servitiu continuu se inmultiesce salariulu profesoriloru ordinari cu 100 fl.“

Se primesce.

§ 57. Se primesce in urmatórea stilizare: „directorulu se alege pe viétia prin consistoriu din profesorii ord. definitivi ai sectiunei teologice.“... Se primesce.

§§ 58—60 se primescu neschimbati.

§ 61 se primesce cu modificarea... unu directoru; acest'a dimpreuna cu profesorii ordinari constitue corpulu profesorulu.

§ 62 se primesce neschimbatu.

§ 63 se primescu cu stergerea cuvintului „pedagogicu“ din alinea ultima, rendulu din urma.

§ 64 p. 1—8 se primescu neschimbate; dupa p. 8 se propune si se primesce amendamentul: „neurmându decisiunea consistoriului in terminu de 15 zile, se privesce decisiunea corpulu profesorulu de primita,“ la p. 12 sa se adauga unu punctu in intielesulu p. 2 din § 67 p. 13—18 se primescu cu stergerea cuvintelor „spre vedere...“ din p. 17.

§ 65 se primesce neschimbatu.

La § 66 p. 1 se propune si se pri-

mesce modificarea: „directorulu are dreptu 1-iu a concediá pe unu elevu, in casuri grave pe tempu de 8 zile... si adaugerea unui punctu nou; 3-a a pretinde dela profesorulu ascultarea de legile scolare in generalu si de dispositiunile speciale, pre cari densulu afla de lipsa a le face sub propri'a sea responsabilitate.“

Dupa § 66 se primesce adaugerea unui § nou, care hotaresce asupr'a alegerei profesoriloru in conformitate cu propunerea dep. P. Cosm'a in modulu urmatoriu: 1) alegerea de profesori se efectuéza in sinodulu eparchialu; 2) numai acelu candidatú póte fi alesu, care intrunesce cualificatiunea prescisa in statutu; 3) devenindu unu postu in vacantia, consistoriulu face dispositiunile necesare pentru indeplinirea acestui postu prin denumire séu substituire interimala, care va durá pâna la intarire prin sinodu; 4) consistoriulu este datoriu in terminu de o luna dupa devenirea unui postu in vacantia a escrie concursu pentru indeplinirea postului profesorulu, a enumerá tóte conditiunile ce trebuie sa intrunésca concurrentulu si a-lu publicá in organulu de publicitate archidiececanu; 5) dupa espirarea terminulu concursului consistoriulu esaminéza petitiunile intrate si constata cualificatiunea concurrentiloru; compune o lista de candidari in care se inscrie in ordine cualificatiunea documentata, insemnandu se in o rubrica separata tóte datele separate ce privescu cualificatiunea sea; 6) dupa 3 ani de proba respectivulu se intaresce de profesorulu definitivu de Archieppu la propunerea consistoriului.

§ 67 alu proiectului se primesce cu schimbarea p. 4 in urmatoriulu modu: a cere concediu dela directoru pe tempu pâna la 6 zile, iér' pentru tempu mai indelungatu a cere concediu prin directoru dela consistoriu. P. 4 se sterge.

§§ 68—70 p. 1—4 se primescu neschimbati.

Dupa p. 4 se primesce adaugerea unui p. nou: „in conferinti'a din lun'a lui Maiu se hotaresce terminulu si durat'a esamenelor din semestru alu 2-lea.“ Din p. 5 se sterge rendulu din urma: acestu raportu... De asemena se sterge aline'a a 2-a din p. 6 si 8. In p. 9 aline'a 2, in locu de cuvintele: „ce are a se...“ se pune: „ultima a an. scol.“ P. 10—15 se primescu dupa textulu proiectului, cu modificarea de 8, in locu de 3 zile in p. 11.

§§ 71—78 se primescu cu unele modificári neesentiale.

P. 1, din dispositiile transitorice se primesce neschimbatu, dupa ce se respinge o propunere a dep. Mihaltianu, de a se primí tineri cu 4, in locu de 6 cl. gimn.

P. 2 se primesce in o nóua stilizare: In casuri de... pregatire, dar' neaperatu celu putienu de 4 cl. gimn. Pentru instruirea acestoru se voru infintiá cursuri separate in institutu.

Asupr'a p. 3 din dispositiile transitorice se incinge o desbatere lunga si infocata.

Dep. protopopu si directoru seminarialu Ioanu Hani'a in o cuventare mai lunga, combate cu óre-care vehementia si iritare propunerea proiectului, resp. a comisiunei. Densulu sustiene, ca dispositiile, ce intentionéza sinodulu a face nu a u fi precugetate destulu de bine; ba ca aru vatemá chiaru in modulu celu mai flagrantu averea si onórea cui-va, adeca a acelu care de facto ocupa postulu de profesor resp. directoru alu seminarului de 30 ani, adeca averea si onórea sea (a vorbitorului). Urméza apoi o asemanare putienu magulitóre a lucrării sinodului, cu lucrarea unui contimpuranu, care nu se bucura tocmai de renumele celu mai bunu. In cele din urma cere cá: sinodulu luându in considerare drepturile sele cáscigate

sa nu hotarasca cestiunea optárei si a lefei in intielesulu propunerei comisiunei.

Dep. Dr. Hodosiu si Diamandi Manole combatu privirile lui Hani'a, ca prin regularea unei afaceri generale prin lege, s'aru puté intentioná vata-marea averei séu onórei cui-va. Anume dep. Diamandi Manole arata, ca aici nu aru fi vorb'a de drepturi cáscigate. Necesitatea a adusu cu sine a se impreuná in trecutu postulu de directoru cu postulu de protopopu alu Sibului. Servitiile facute, nu au fostu gratuite, ci impreunate cu unu sala iu core-sponditoriu impregiurárilor. Schimbându-se relatiunile, sinodulu voiesce sa reguleze acum acésta cestiune prin lege alt-cum. Totu-déun'a inse cându se face unde-va vr'o reforma, se intempla de nu se póte face tuturoru pe voie; acést'a inse nu va se dica, ca se face pentru a vatemá averea séu onórea cui va ci pentru-ca astfelu reclama necesitatea tempului. Densulu privesce la principiu, si cându votéza o lege, nu cauta la „fotografii.“

Dep. Dr. Pacurariu apera punctele de vedere ale dep. Hani'a si propune urmatoriulu amendamentu la p. 3: profesorii, cari suntu pâna acum ordinari sistemisati la acestu institutu, si voru fi alterati din loculu lor, sa primésca o pensiu, conforma cu dispositiunile legei statului pentru profesori gimnasiali.“

In contr'a acestei propuneri comisiunea formulase urmatórea propunere, dupa... „unu postu séu altulu“, sa se adauga: „iér' alegându profesur'a voru avé dreptu a pretinde cuincuenalele din § 56 lit. f, dela inceputulu servitiului cá profesori in seminaru.“

Cerendu-se incheierea desbaterei si punendu-se propunerile la votu, propunerea comisiunei se primesce cu 17, contr'a 16 voturi.

La p. 4 dep. Hani'a, arata ca s'aru fi facutu dispositii de consistoriu, cá directorulu sa locuésca in seminaru, dar' ca arufi inconvenientu, cá directorulu sa locuésca in seminaru, dupa cum suntu impregiurările locale date, si recomanda a se amáná acésta afacere pe tempu nehotaritu. — Dupa o desbatere mai lunga asupr'a acestui objectu, constatându-se lips'a neaperata de a fi unu siefu si anumitu directorulu, in seminaru pentru a inspectiuná afacerile interne ale seminarului, dar' totu-odata luându-se si privire la impregiurările locale nefavorabile, sinodulu primindu p. 4 (cu omiterea cuvintului din urma „bisericescu“, si intercalarea cuvintului esecutarea „succesiva“...) cu privire la locuinti'a directorului in seminaru decide, ca indatorirea de a locuí in seminaru, sa remána in suspensio, pâna cându seminarulu nu va fi transformatu astfelu cá sa póta locuí directorulu in seminaru.

Declarându-se in urma proiectulu de primitu si in a trei'a cetire se declara cu valóre de lege.

Presidiulu multiamescé sinodulu pentru interesulu si ostenéla pusa la deslegarea problemei grele a acestui sinodu si dându membriloru binecuvantarea archierésca, declara sesiunea a. 1877 de incheiata.

Archimandritulu vicariu N. Pope'a multiamescé in numele sinodului Escl. Sele pentru conducerea intielépta, urându-i unu intreitu „sa traiésca.“

Cu aceste siedinti'a ultima a sesiunei an. cur. se incheia.

Corespondintia.

Budapest'a, 14 Iuniu 1877.

Europ'a intréga inainte cu 24 de ani s'a pusu contr'a Rusiei, si a aperatu pe Turci'a, carea inca pe atunci erá in agonia de mórte, voidu, cá temeduindu-se, sa devina unu statu luminatu, si se nisuiésca a adoptá civilisatiunea européna. In conferinti'a dela

Parisu s'a ascurat integritatea teritoriului otomanu, ier' Turci'a s'a obligatu serbatoresce, ca calea indicata de Europa o va urma si va usiora s'ordea crestiniilor, ce zacu in robie de seculi.

Tote aceste Turci'a nu le-a implinitu, n'a aretatu nici celu putienu bunavointia de a face catu-si de putienu, pentru supusii sei crestini; nu mai, pomenita a atacat dreptul principatelor dunarene, a privi Romani'a si Serbi'a de pasialicuri turcesci si pre domitorii sei de guvernatori otomani; ba Turci'a, in contr'a intereselor sele a inceputu a fraternisa cu dusmanulu seu naturalu ca putnicu, cu Russi'a, nesocotindu si numai acestu Russianu este, carele voiesce a-i da lovitur'a de morte. Sultanulu Abdul-Aziz s'a datu cu totulu in bratiile diplomatiei rusesci. Tote sfaturile binevoitore ale celorlalte puteri au remasu la inalta porta fara rezultat.

Ori-cine, cunoscendu aceste impregiurari, se intraba: deca unu atare statu, care nu cunoste nici macaru interesele vitali ale sale, care sfaturile puterilor europene le-a luat in desiertu, merita ore a lu-a parte in concertulu europenu? *merita ca elu sa existe si mai departe?* Omu cu minte si judecata nu pote sa dee respunsu afirmativu. Si astadi afara de unii jurnalisti magiari si austro-ovrei, nu cutedia nime de sustienta integritatea si dreptulu de existienta a imperiului otomanu.

In acestu organu de publicitate amu spusu de repetite ori, ca noi, in interesulu monarchiei nostre in generalu, si in interesulu elementului romanu in specialu, ne-amu fi bucuratu, deca amu fi vedutu, ca Turci'a nisuesce a fi unu imperiu luminatu, dreptu, si respecta interesele umanitari de civilizatiune, fara cari astadi nici o tiara nu pote avea vietia indelungata.

Dupa ce inasa tota lumea este convinsa de contrariu, facemu atenti pre compatriotii nostri magiari, ca prin pledarea si mai departe pe langa turci, prin arangiarea demonstratiunilor pentru softalele turcesci se facu numai de risu si de batjocura, si dau numai testimoniulu de paupertate, ca nu le place cugeta; ci urmerte, ca densii doctrinele atatu de periculoase a coranului, adeca cele a fatalismului. Ier' candu vinu si ataca prin diurnalistic'a loru demnitatea natiunei romane, candu clevescu despre armat'a romana ca babele dela sate, — si candu-si cauta ei insii nora, — si candu-si cauta ei insii atingu cu ciurdu, nu sumai ca atingu cele mai delicate simtieminte a compatriotiloru loru romani, cu cari suntu legati de seculi a vietii impreuna, — ci si nesocotescu chiaru interesele loru.

Unu semnu forte tristu trebuie sa insemnamu si adeca: ca nimenea intre atati invetiati magiari, ce si dau aerulu ca au ajunsu la gradulu de cultura europena, nimene nu-si ia osteneala, a face atenti pre connationalii loru: ca nu facu bine, candu provoca poporulu romanu prin invectivele loru, si candu voiesce sa lege s'ordea aceste tiri de s'ordea imperiului turcescu, carea pe semne curendu are sa se decida.

Aru pute acesti invetiati ai loru sa le servesca cu esemple numai din anii abia trecuti, 1848/9, candu romanii, provocati intr'unu modu barbaru, au necesitatu a-si apera interesele loru prin fortia.

Nu scimu, deca compatriotii nostri unguri au invetiatu din logic'a mintei sanetose regula, ca acelea-si cauze au acelea-i urmari, nu scimu deca d-loru afla cu cale a cugeta asupra unoru lucrulu „bagatele“ ca aceste, si nu cum-va li este ocupata mintea numai in giurulu lucrurilor din Constantinopole; noi inse, si credemu ca cu noi impreuna toti romani, aru dori ca sa fimu scutiti

de repetirea macaru a evenimentelor din anu 1848.*) „Principiis (obscuris) obsta, sero medicina paratur!“ — Z.

Romani'a.

Cetimu in „Monitorulu“ Romaniei:

MM. LL. Domnitorulu si D'omn'a, in urm'a unei invitatiuni din partea Majestatiei Sele imperatorului Rusiei, au mersu, insotiti de maresialulu curtiei, de D. A. Mavrocordatulu, siambelanu (camarariu) alu M. S. D'omnei, dumnea 20 ale curentu, cu unu trenu expresu, la orele 4 1/2 la Ploiesti la orele 5 3/4. Majestatea Sea imperiala, impreuna cu AA. LL. U. marii duci Czarevici, Nicolae Nicolaevici si ceilalti membri ai familiei imperiale, au primitu la gara pe Mariile Loru.

Imperatorulu dandu bratiulu M. S. D'omnului s'a suitu in trasura; M. S. Domnitorulu s'a suitu intr'alta masura cu marele duce mostenitoriu, si urmati de ceilalti membri ai augustei familii imperiale, au mersu la cuartirulu Majestatiei Sele.

La locuint'a imperatorului se afla insiruita escort'a imperiala, compusa de deputatiuni din toate regimetele gardei. Dupa defilarea escort'e a urmatu prandiulu de familia la Majestatea Sea.

La orele 7 1/2, imperatorulu impreuna cu D'omn'a si Domnitorulu, cu marele duce mostenitoriu, si ceilalti mari duci au mersu de au visitatu tabar'a cazaciloru din garda. Majestatea Sea imperatorula a ordonatulu sa se dea semnalulu de alarmu; regimentulu a fostu indatatu gata, a incalcatu si a defilat.

Dupa acest'a Majestatea Sea imperiale a insotitu pe inaltimile Loru la gara impreuna cu AA. LL. U. marii duci, unde au statu pana la orele 8 si 20 minute, candu luandu-si diu'a buna dela Mariile Loru, trenulu principiaru a plecatu.

II. LL. Domnitorulu si D'omn'a s'au reintorsu in capitala la orele 10 ser'a.

In aceste din urma dile, M. S. Domnitorulu a binevoitu a primi mai multi generali si comandanti de corpuri ai armatei imperiale ruse, intre cari pe dnii: generalu-majoru Golinski, locotenentulu generalu baronu Driesen, principele Wittgenstein si altii, precum si pe mandatarii societatiei „Crucei Rosie“ ruse, principele Tcherkaski.

D. onsula generalu alu Germaniei a avutu onorea a presentat' Mariei Sele pe d. de Lignitz, majoru din statulu majoru prusianu, si d. agentu diplomaticu si consulu generalu alu Austro Ungariei, pe d. colonelulu baronu Bechtolsheim, siambelanu (camarariu) si adjutantu alu Majestatiei Sele imperatorului Austriei, rege alu Ungariei, — amendoi atasi militari la ambasadele respective din Santu-Petersburg. Asemenea s'au mai presentatu Domnitorulu: d. locotenentu-colonelu baronu Lohneysen si d. capitanu de statu majoru de Bolla din armat'a austro-ungara, si d. comite Wedel si d. Vuillaume, majori din statulu majoru prusianu; d. Wai-berg, capitanu de statu majoru din armat'a suedu; d. de Hedemann, capitanu in garda si adjutantu alu Majestatiei Sele regelui Danemarcei, precum si alti domni oficeri straini atasiati prelanga marele cuariu alu armatei imperiale ruse.

M. S. D'omn'a, sambata 28 ale curentei, a binevoitu a asista la concertulu datu, in teatrulu celu mare, de catra o societate de binefacere, in folosulu soldatiloru raniti.

Imperatulu Russiei.

Alessandru II, imperatulu imensei si imposantei Russiei, e astadi opele lui Carolu I, intaiu Domnu alu Romaniei si Carolu I, intaiu Domnu alu Romaniei.

Maiestatea Sea imperiale s'a nascutu la 29 Aprile 1818, pe candu marele Imperatu Nicolae Pavlovici, tat'a Majestatiei Sele, era numai mare duce si separatulu de tronulu Russiei prin dreptulu fratelulu seu celu mai mare, Constantinu. Se se scie inasa, ca la mortele lui Alessandru I, presidentulu consiliului imperialu, Petru Lapukin, desfacendu unu pachetu sigi-

latu cu sigilulu imperiului, s'a gasitu o scrisore a lui Constantinu adresata imperatului, fratele seu, prin care-lu tronulu Russiei, la care imperatulu a si aderatu. Numai dar' in bas'a acestui pactu de familia, Nicolau Pavlovici putu sa se suie, dupa Alessandru I, pe tronulu Russiei, si cine a urmatu istoria contemporana a Russiei, sciatu de fraterat' sea, dar' si imposanta, futu imperat' sea.

Alessandru II fu crescutu mai intaiu de mam'a sea, Alessandru Teodorovna, sor'a imperatului, Vilhelm IV alu Prussiei. Primulu guvernoru alu Majestatiei Sele a fostu generalulu Morder, de origine germana si de religione protestanta. Educata si de iu terminata de poetulu Jukovschi, poetu de scola romantica si acea a partidului vechiu rusu. Profesorulu inasa celu mai gelosu fu chiaru tatalu Majestatiei Sele, marele Nicolau Pavlovici, care inca de micu lu esercitu a deveni demnulu seu ereditaru invetiandu-lu esercitiile militare cu severitatea unu corporalu instructoru.

La 1 Maiu 1834, in etate de 16 ani, Tiareviculu (nume care se da in Russi'a ereditariloru tronului) se declaratu maioru. Comandantu alu lancieriloru gardei, alamanulu cazaciloru, primulu adjutantu alu imperatului, nu putu sa duca asi'a teneru vietia de manevre, de reviste si parade militare, pe care imperatulu le impunea chiaru prineseloru casei imperiale. Sanatatea sea fu sdrucinata, facendu-lu sa cada la unu feliu de spleenu. Ordinulu dar' i fu datu de a merge sa-si caute sanatatea si sa se mai distreze in Germani'a, pe unde caletori mai multu tempu, oprindu-se la curtea din Hesse Darmstadt, de unde se mai torse, decatu dupa ce lu'a de socia pe principes'a Mari'a, fiica marelui duce Ludovicu II.

Inca dela 1826, Maiestatea Sea imperiale avea titulu de cancelariu alu Universitatii din Finland'a, ale carei functiuni n'a inceputu a le indeplini decatu dupa casatoria, fundandu o cathedra de limba si literatur'a finlandeza si acordandu chiaru patronagiulu seu Academiei seu societatiei de literatura finlandeza. Dupa morte marelui duce Mihailu Pavloviciu fu incredintatu in inalt' directiune a scoleloru militare din Russi'a, crescendu tinerimea „in adevratulu spiritulu rusescu“, dupa cum i-aru fi disu chiaru imperatulu Nicolau.

La 1850 Alessandru II visitat' Russi'a meridionala, Nicolaieff, Sevastopolu, Tiflis, Erisan, Derbeut, lovirendu acasta calatoria printr'o tervire contr'a circasianiloru din Caucasu, in care, dupa recomandatiunea principelui Worontzoff, obtienu ordinulu St. Georgiu.

Dela suirea Majestatiei Sele imperiale pe solidulu tronulu tuturor rusiloru, Alessandru II s'a araturu decisu de a reforma moravurile administrative, pedepsindu forte severu abuserile ce se comiteau. Printre alte reforme, Maiestatea Sea imperiala s'a ocupatu forte multu de instructiunea publica. Printr'unu decretu dela 23 Octomvre 1855 facu sa dispara restrictiunile cari limitau numerulu eleviloru in universitatile rusesci. Sub Nicolau Pavloviciu toti profesorii liceului Alessandru si ai scolei de dreptu din St. Petersburg trebuiau sa fia alesi dintre oficerii superiori ai armatei. Alessandru II a datu la 1856 o ordonantia contraria. La 1855 a infiintatu la Universitatea din St. Petersburg o noua facultate, numita facultatea limbiloru orientale si, printr'unu instructiunea publica la 1856, regulu instructiunea publica pe noue principii, a pus'o sub supraveghierea directa si personala a imperatului.

Unu altu faptu, forte insemnatu din punctulu de vedere alu progresului si care caracterisa imperati'a lui Alessandru II, este emanciparea servi-

loru (tieranii), catra cari si-a consacratu tota atentiunea. Manifestulu relativu la acasta mare transformare sociala s'a datu la 19 Februaru (3 Martiu) 1861, in anu a unei lungi si solemnne siedintie a consiliului imperialu, in care s'a admisu voint'a expresu a imperatului, cu tota opasitiunea celoru mai influenti dintre consiliari. Dupa dispositiunile luate in acea memorabila siedintia, signorii si lasandru-le tieraniloru dreptulu usufructu perpetuu cu sarcina unoru redevente determinate. Dela acestu regimu de transitiune incolo, tieranii luara numele de tierani obligati, avendu dreptulu de a-si rescumpera pamentul cu autorisatiunea signoriloru, sa deveni, prin urmare, proprietari liberi.

Chiaru catra Poloni'a, Maiestatea Sea imperiale si-a aretatu moderatiunea sea de caracteru, deorece, prin ucasulu dela 27 Maiu 1856, a datu voia tuturoru emigratiloru dela 1830 si 1831 sa se intorcu in tier'a loru.

La 18 Februaru (3 Martiu) 1855, diu'a suirei pe tronulu Majestatiei Sele, Alessandru II se adresa supusiloru sei printr'unu manifestu, in care le dicea in fati'a Europei:

„Suindu-ne pe tronulu nostru ereditariu alu imperiului Russiei, precum si alu regatului Poloniei si marele ducatu de Finland'a cari suntu neseperatulu de Finland'a, luamu la noi Dumnedieu celu nevedutu, dar' totu-deun'a langa noi, sant'a indatorire de a nu avea altu scopu decatu prosperitatea patriei nostre. Dee Ddiu, care ne-a chematu la acasta inalta misiune, ca, condusu si ajutatulu de elu, sa putemu inta' Russi'a in celu mai mare gradu de puteri si de gloria, sa putemu prin noi indeplini vederile si dorintiele ilustriloru nostri predecesori, Petre, Caterina, Alessandru celu iubitu, si augustulu nostru tata de neperitoare memoria.“

„Press'a“.

Ofrande pentru ostasii raniti din Romani'a.

Dela Bai'a de Crisiu amu primitu urmatoarele ofrande pentru soldatii romani raniti din Romani'a, cari s'au si espedatu la presedintele societatei romane „Cruce rosia“ principele Dimitriu Ghic'a in Bucuresci:

Dela Dr. St. Erdeli 5 florini, S. Bolfa 4 fl., I. Adamovici 5 fl., Aug. Onitiu 1 fl., S. Borlea 15 fl., P. Gligoru 10 fl., G. Secula 20 fl., G. Padureanu 5 fl., P. Tisu 5 fl., I. Simionescu 5 fl., P. Albescu 1 fl., T. Popp 5 fl. Sum'a 81 fl. v. al.

Diamandi I. Manole.

Societatea „Cruce rosie“ din Romani'a, comitetulu centralu Nr. 344.

Bucuresci, 17 Maiu 1877.

Domnie sale dlui Diamandi I. Manole, presedintele comitetului romaniloru din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru raniti din Romani'a.

Amu primitu eri epistol'a Domniei Vostre dela 13 Maiu curentu cu unu grupu de Napoleoni de aur in suma de lei 7125, ce mi-a'ti facutu onore a ne tramite.

Ve rogu, domnule presedinte, sa binevoiti a esprima fratiloru nostri din Brasiovu viu'a recunoscintia a comitetului „Cruce rosie“ de aici, si in particularu a subsecretarului, pentru acasta ofrandu, care, nu numai prin insemnata suma, dar' mai cu deosebire pentru spontaneitatea faptului, ne da o noua dovoda de simpatia si iubire.

Anecandu aici recipiss'a cassierului Nr. 240 constatatoria de incassarea baniloru ve rogu dle presedinte, sa binevoiti a primi incredintiarea osebitei mele consideratiuni.

Presedinte: Dimitriu Ghic'a m.p.
Secretariu: Ioanu S. Bobocu m.p.

Economicu.

Saliste, 10/22 Maiu 1877.

Dle Redactoru! Sunteți cu totu respectulu rugati a dá locu in pretiutulu diariu „Tel. Rom.“ urmatórelor renduri, cari — de-si cam târziu — tractéza depre prelegerea publica, ce o tienù in comun'a nóstra dlu prof D. Comsi'a asupr'a pomaritului si gradinei scolare.

Art. de lege XXXVIII din an. 1868 in caus'a instructiunei publice din scóele populare in §. 11. lit. g) ordinéza instruirea eleviloru si in gradinaritu.

In secululu, in care traimu, sciintiele naturale au luat unu aventu ne mai pomenitu; deci si aplicarea teoriiloru acestei sciintie in pracs'a la diferitele ramuri industriale, economice etc. este numai unu eflucsu alu acestei sciintie vaste.

Cine a traitu câtu de putienu in mijloculu poporului nostru, va scí, câtu de conservativu este elu in totu ce a ereditu dela antecessorii sei, bune séu rele.

In privinti'a acést'a cá si in altele o miia si un'a de puncte, scól'a si ér' numai scól'a este chiamata a lucrá pentru indreptarea scaderiloru.

Si fiindca scól'a cea vechia, in carea s'au formatu pâna acum barbati de scóla, invetiatorii, nu a fostu organizata astfelu, precum o vedemu astadi, ca sa fia potutu satisfacé tuturor cerintielor poporului nostru; de aceea salutámu cu bucuria conclusulu „comit. despartimentului III alu Asociatiunei tranne pentru literatur'a si cult. pop. románu“, prin care conclusu cu adoperarea d. prof. D. Comsi'a si D. Eugen Brote se dispune a se tiené prelegeri populare gratuite asupr'a diverselor ramuri agricole si economice. O idea mai fericita si unu scopu mai salutaru nici ca se potu cugetá. Prin aceste prelegeri, tienute intr'o limba câtu mai populara, si urmate de debateri interesante, la cari fia-care dintre sateni este indreptatitu si rugatu sa-si faca „resónele“ sele, se procura comunelor nóstre cea mai buna oca siune a-si castigá cunoscintie mai lamurite in agricultura, acésta aprópe singur'a profesiune a tieraniloru nostri.

Si asiá, cu permissiunea on. dvóstre, voi atinge in trasaturi generale prelegerea publica, ce o a tienutu dlu D. Comsi'a in comun'a nóstra la diu'a anuciata prin „Tel. Rom.“, adeca Dumineca in 17/29 Aprile a. c., cu care oca siune comun'a nóstra se felicita a salutá pre lángha dlu disertante inca si o cununa prea frumósa de inteligenti románi in persónele dd. Revrdis. d. Il. Puscaru si I. Popescu Parteniu Cosm'a, D. P. Barcianu, Eugenu Brote, si baronulu Aichelburg.

Sosindu acesti'a in Saliste pre la órele 10—11 a. m. si insociti de unu publicu — fatia cu impregiurarea de atunci — fórte numerosu din comun'a Saliste si giuru, se dusera cu totii la gradin'a, scólei unde ajuns, dupa ce esplicá Reverend: dnu protopresviteru I. Popescu scopulu venirei D-loru in urm'a concl. susu atinsu alu com. desp. III. — dlu prof. D. Comsi'a dá apoi urmatórele indigitári cu privire la organizarea si arangiarea gradinei de scóla, si adeca:

Gradin'a, avendu o intindere destulu de maresa se imparta mai intáiu in tabli séu despartieminte mai mari. In un'a din tabli si pe de marginea caráriloru sa se cultive diverse flori pentru a sadí in inimile fragede gustulu frumosulu precum si placerea la munca, ordine si curatienia; in alt'a sa se cultive legumi pentru desvoltarea spiritulu de economia casnica si in a trei'a altóii si pomisiorii etc.

Facendu-se acést'a impartire sa se traga apoi unele carári, parte strembe (arcuate). Carárele sa fia câtu mai drepte si largi, pentru de a puté um-

blá invetiatoriulu cu scolarii comodu, cându face demonstrárele, si cându lucra cu scolarii impreuna. La tragerea caráriloru in lin'a drépta ne folosimu de sfóra, pociumpi si cruci. Carárele sa fia putienu inclinate spre a avé apa pe unde se scurge. Pe deasupr'a sa se puna petrisiu si apoi nasipu. Táblile sa se sape câtu mai afundu de cu tómn'a. Primavér'a se sapa din nou séu numai se grebléza, impartindu apoi táblile in straturi de câte 1 metru latime.

In urm'a mai multor esplicári generale, dlu D. Comsi'a trece apoi la lucruri mai speciale si incepe sa vorbésc'a asupr'a culturai pomiloru, obiectulu prelegerei. Mai intáiu insira folósele pomaritului; dupa ceea ajunge la insa'si cultur'a pomiloru. Din esplicári date estragemu urmatórele:

Sementi'a de pomi padureti, — căci acesti'a sunt a se preferi celor produși din sementia nobila — se sémena intr'unu stratu anumitu primavér'a séu tómn'a, de tempuriu. Simburii se sémena in siruri drepte pe mai multe sientiuletie, cari se astupa apoi cu putiena tierána in amestecu cu compostu cenusia, gunoiu putredu de grajdu. In anulu urmatoriu, pomisiorii se transplanta aiurea la o distantia mai mare unulu de altulu. In urm'a transplantárei radacinile se ramurescu mai tare si se intarescu alaturea cu trunchiurile. Dupa 2, celu multu 3 ani, cându pomisiorii voru fi ajunsu grosimea unei pene de gásc'a, ei se sadescu in „scól'a de altoitu“, 1/2 metru departare.

Scól'a de altoitu se imparte si ea in mai multe straturi de câte 1 m. latime asemenea scólei de semenatu. Pamentulu sa se rigoleze de cu tómn'a, adeca sa se sape la o adencime insemnata, scormonindu si amestecându pamentulu cu multu gunoiu putredu. (Va urmá).

Varietáti.

(†) *Necrologu.* „Sa ne facemu datorinti'a fatia de umbrele fericite cari disparu dintru noi.“

Amali'a Ciacianu nascuta *Sirbina Nadasdi*, fia fericitului románu gr. or. ortodocsu *Georgiu Sirbina* si consort'a cetatianului nostru, mahnitulu *Georgiu Ciacianu* in 8 Iuniu st. n. d. a. 4 3/4 óre dupa impartasirea cu cele sacre in alu 41-lea anu alu etátiei si 27 anu a casatoriei sele fericite 'si dete in mânilé creatorelui sufletulu seu nobilu, maretii si demnu de un'a adeverata matrona romána; dupa unu morbu indelungatu, carele i-au sguiduitu adencu atátu puterile fisice câtu si spirituali, afara de sociulu perpetuu mahnitulu *Georgiu Ciacianu*, cumnatulu *Alesandru Ciacianu*, mum'a, fratii, sororile, nepotii si tóte rudeniile, o jelescu cu lacrimi ferbinti, si o deplángu toti cáti au cunoscutu nobilulu caracteru alu acestei femei nobile, si bine inzestrata cu virtutile cele mai bune.

Remasitiile-i pamentesci s'au asiediatu astadi d. a. la 5 óre in cript'a dela vini'a sea propria cu cea mai mare splendóre si pietate, cá si care opidulu nostru n'a mai veduitu in tempu de 16 ani. Compatimirea si perderea este generale.

Este mare perderea unei astfelu de femei nobile pentru sociulu seu, carea l'a concomitatu intru tóte intre prinderile sele laboriose, n'a lip-situ ea nici cându de a nu-i fi consultatórea si adeverat'a femeia iubítóre de sotiulu seu, unica mánghiere a sufletulu obositu si frántu de dureri.

Mam'a a perdutu intr'ens'a pe unic'a si model'a fia, fratii si sororile preu prea amabil'a si neuitat'a loru sora; iér' cari nu apartienu la strens'a legatura familiare, pe adeverat'a amica a societátiei morali.

Dómn'a *Amali'a Ciacianu*, acést'a

pretiuita fiantia ce ne dise adio pentru totu-déun'a, a fostu bunatatea, sacrificiulu, virtutea, in ea fusera intrunite cu distinctiune tóte virtutile unui idealu care inaltia fiinti'a umana si o apropie de Dumnedieu.

Repauséza in pace umbra fericita! si noi 'ti vomu pastrá perpetuu respectulu ce ti-lu datoramu pentru ca: Iisusu Christosu este invierea si viéti'a; ca numai cei-ce credu cu constanti'a in Dumnedieu si practiséza preceptele moralei evangelice potu fi securi de viéti'a eterna.

Dev'a, 10 Iuniu 1877 st. n.

„Unulu din cei multi stimatori.“

* * *Alegere de deputatu dietalu.* Dr. A. *Tincu* fu alesu in Romosu la 11 l. c. st. n. deputatu dietalu cu aclamatiune.

* * *Esercitiu militare.* Mercuri s'au inceputu esercitiile practice militare de *invagonare si esvagonare* (suire si scoborire din vagóne) cu batalionulu 23 de venatori, joi cu regimentulu 31 de infanteria, batalionu de batalionu. Sambata, astadi si mâne s'au continuatu respective se continuá acele'si esercitii cu 3 escadróne din regimentulu 3. de husari. La exercitiile aceste trupele esu ajustate completu de marsiu.

* * *In afacerea comunelor missionarie a reformatiloru de nationalitate magiara, respânditi prin Romani'a, curatorulu superioru baronulu Vay* petrece in *Clusiu*. Spre scopulu aratatu a intratu in relatiuni cu episcopulu reformatu *Nagy* si a facutu o visita si eppulu unitariloru ardeleni, *Ferencz*.

* * *Minuni totu se mai intempla si in dílele nóstre* „S. d. T.“ de aici intr'o correspondentia a sea din *Elisabetopole* spune ca la tribunalulu de acolo s'a judecatu in diu'a de 30 Maiu st. n. *Catharin'a Ongert* (sasa) pentruca si-a omoritu copilulu. Aparatoriulu acusaté a fostu din oficiu advocatulu *Nicolau Agotha*, de nationalitate magiara. Dupa incheierea probatiuniloru si pledarea procurorului, cari tóte au urmatu in limba magiara, limba cu totulu necunoscuta acusatéi, aparatoriulu incepe sa apere in limb'a acusatéi, *nemtiésca*. Presidiulu intrepru si indruméza pre aparatoriulu a apará in limb'a magiara. Dlu *Agotha*, de-si magiaru, dara dreptu, se provóca la lege si la procedura si dovedesce tribunalulu ca aparatoriulu, cá representante alu pártiei acusaté, trebuie sa vorbésc'a in limb'a cunoscuta acusatéi. Tóte in desiertu. Tribunalulu n'a voitú si aparatoriulu a trebuitu sa se supuna.

Burs'a de Vien'a.

Din 4/16 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	60 70
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66 10
Imprumut. de statu din 1860	111 75
Actiuni de banca	784 —
Actiuni de creditu	141 50
London	126 25
Oblig. de desdaunare Unguresci	73 25
„ „ „ Temisiorene	72 75
„ „ „ Ardelenesci	72 —
„ „ „ Croato-slavone	—
Argintu	111 80
Galbinu	5 97
Napoleonu d'auru (poli)	10 08 1/2
Valut'a nóua imperiale germána	62 —

Nr. 81.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orient. de clas'a a III din Rusi cu fili'a *Streiu*, in protopresbiteratulu gr. or. alu tractulu *Hatiegu*, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 2 Iuliu a. c.

Emolumentele suntu:

In parochi'a Rusi:

- locu de casa si gradina, si 4 jugere pamentu aratoriu;
- dela 37 familii câte un'a ferdela cucuruza in bómbe si câte un'a di de lucru;
- stolele indatinate.

In fili'a *Streiu*:

d) 12 jugere pamentu aratoriu si fenatiu si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge la acést'a statiune, au a-si asterne petitiunile loru bine instruate in intielesulu stat. org. pâna la terminulu susu amintitu, la subscrisulu.

Hatiegu, 31 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Ratiu*, m. p. ppresbiteru.

1—3

Nr. 55.

Concursu.

In parochi'a *Sadu*, ppresbiteratulu alu II alu Sibiiului, este de a se ocupá alu doilea postu de preotu devenitu vacantu din 1871. Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: veniturile stolare dela 180 familii din mater'a *Sadu* si dela 70 familii din fili'a *Cisnadi'a*, precum si folosirea a 5 jugere si 117⁰ aratura si fenatiu, cari tóte impreuna facu la 400 fl.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele instruate in intielesulu statutulu organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu celu multu pâna la 2 Iuliu st. v. a. c.

Sibiiu 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Popescu* m/p. ppresbiteru.

1—3

Nr. 105—1877.

Concursu.

Devenindu vacanta prin mórtea preotulu parochi'a a 2-a din *Balanu*, de cl. III, din ppresbiteratulu gr. or. alu *Ungurasiului*; spre intregirea acele'i la intielesulu ordinatiunei *Prea Venerabilulu Consistoriu archidiecepsanu* dto 21 Aprile 1877 Nr. 1089 B. prin acést'a se escrie concursu pâna la 3 Iuliu a. c.

Emolumentele avende in acést'a parochia suntu:

1). Casa parochiala cu supraedificatole de lipsa si gradina in marime de 1 1/2 jug.;

2). 12 jugere de pamentu aratoriu si fenatiu de clas'a I, cari dau unu venitu anualu de 200 fl. v. a., a caroru contributiune se platesce de cátra comuna;

3). Dela 125 de familii câte o di de lucru pe anu;

4). Stol'a indatinata; tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 420 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé de a substerne concursele sele instruate cu documentele dupa stat. org. pâna la 3 Iuliu a. c. la subscrisulu, in care di va fi si alegerea.

Fúzes-Sanpetru, 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru *Rosc'a* mp. ppresbiteru.

1—3

Edictu.

Virgiliu Dud'a doctorandu de medicina, nascutu din *Carasiov'a*, carele a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia *Sofi'a* nascuta *Stolajanu* din *Lugosiu*, fára a se scí loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o di sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subsemnatu; cáci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soti'a lui, pentru total'a despartire; se va pertractá si decide si in absentia lui.

Lugosiu, in 10 Maiu 1877.

Scaunulu ppresbit. gr. or. alu *Lugosiuului*, prin *Georgiu Pesteanu*, protopopu.

1—3